

**SINTEZA
RECOMANDĂRILOR**
***Regulamentul privind procedura de soluționare a litigiilor ce intră în competența
Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației***

N/o	Autorul recomandării	Conținutul recomandării	Poziția ANRCETI
1.	S.A. „Moldtelecom”	Recomandarea 1.1. <i>Nu are obiecții și propuneri</i>	
2.	S.A. „Moldcell”	Recomandarea 2.1. Punctul 24 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Expunerea părților va fi clară și concisă, cu argumente de drept și de fapt. Părțile au obligația de a expune situația de fapt la care se referă pretențiile și apărările lor cu argumentarea poziției prin prezentarea probelor concludente și utile soluționării litigiului, fără a denatura sau omite informațiile care le sunt cunoscute.</i> <u>Explicația:</u> În scopul asigurării respectării normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat, precum și a termenilor adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație.	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> Expunerea părților va fi clară și concisă, cu argumente de drept și de fapt. Părțile au obligația de a expune situația de fapt la care se referă pretențiile și apărările lor în mod <u>clar și concis</u> corect și complet , (argumentând cu probe pertinente, concludente și utile soluționării litigiului), fără a denatura sau omite informațiile care le sunt cunoscute.
		Recomandarea 2.2. Punctul 25 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Nu există</i> <u>Explicația:</u> Propunem stabilirea exactă în textul Regulamentului a termenului de prescripție pentru înaintarea pretențiilor, în scopul asigurării transparenței precum și evitării unor abuzuri.	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> <i>Se exclude pct. 25</i> <u>Argumentarea:</u> Având în vedere că odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 28/2016, obiect al soluționării litigiilor pot constitui inclusiv și refuzuri ale autorităților publice sau subiectelor asimilate acestora, întru evitarea suprapunerii legislației care reglementează procedura contenciosului administrativ se propune excluderea punctului sus-menționat.

3.	S.A. „Orange Moldova”	Recomandarea 3.1. Punctul 7 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>În cazul în care, pe parcursul procedurii de soluționare a litigiilor, apar și alte subiecte în dispută, în măsura în care Agenția hotărăște că este posibil, acestea se includ de către Agenție în procedura aflată deja în derulare.... „ se propune de inclus după formularea „în măsura în care Agenția hotărăște că este posibil” următorul text „și părțile sunt de acord”</i> <u>Explicația:</u> Această concretizare este necesară pentru evitarea situațiilor de tergiversare a soluționării litigiului examinat. Totodată, această normă, în redacția proiectului, poate fi aplicată neuniform în lipsa unor criterii ce oferă sau exclud posibilitatea ANRCETI de a include alte subiecte care pot apărea pe parcursul procedurii de soluționare a litigiilor.	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> 1. Se exclude pct. 7 2. Punctul 57 se completează: <i>[...], acestea pot fi conexe și examinate în cadrul unui singur dosar, <u>dacă o astfel de conexare ar duce la soluționarea rapidă și justă a litigiilor</u>, [...]</i> <u>Argumentarea:</u> În contextul în care pct. 57 din Regulament concretizează împrejurările în care poate fi admisă conexarea cererilor, este oportun de a realiza amendamentul propus. Remarcăm că pct. 57 (completat) din Regulament preia regula din art. 187 alin. (1) din Cod de procedură civilă
		Recomandarea 3.2. Punctul 18 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>De completat prima propoziție din pct.18 din regulament cu următorul text „efectuată de către un traducător autorizat, inclus în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor, ținut de către Ministerul Justiției”. De asemenea, se propune ca fie în mod expres exclusă cerința de traducere pentru documentația întocmită în limbile engleză și rusă.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> Punctul 18 se completează: <i>[...] efectuată de către un traducător autorizat, inclus în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor, ținut de către Ministerul Justiției. [...]</i> <u>Argumentarea:</u> Referitor la limba engleză, având în vedere art. 6, art. 11 din Legea nr. 3465/1989 și art. 12 alin. (1) din Legea nr. 382/2001, de statut special în relațiile cu autoritățile publice și în adresările către acestea beneficiază la momentul actual doar limba rusă.
		Recomandarea 3.3. Punctul 34 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>[...] într-un termen care nu poate depăși 5 zile lucrătoare <u>10 zile lucrătoare</u> de la data primirii solicitării (sau acordarea unui termen suplimentar la solicitarea persoanei reclamate)</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Pentru a asigura celeritatea procesului de soluționare a litigiilor termenul de 5 zile lucrătoare este unul adecvat, în contextul în care legiuitorul a stabilit ca termen de soluționare a litigiilor de 30 zile, deși conform directivelor UE din domeniul comunicațiilor electronice și a Acordului de Asociere, ratificat prin Legea nr. 112/2014, acest termen urma să fie de 4 luni.
		Recomandarea 3.4. Punctul 52 din Regulament <u>Text propus:</u>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u>

		<i>În cazul renunțării unei părți la mediere, Agenția va notifica, în termen de 5 zile, celeilalte părți acest fapt” cu următorul text „...și va continua examinarea cererii în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Având în vedere că inițierea procedurii de soluționare a litigiilor este precedată de îndeplinirea de către părți (în special a petentului) a unor condiții de formă și de procedură, precum și întrunirea unor condiții de admisibilitate (a se vedea pct. 2, pct. 10-13, pct. 21 etc. din Regulament).
		Recomandarea 3.5. Punctul 53 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>alinat nou în următoarea redacție „În cazul în care litigiul se soluționează de părți prin procedura de mediere, petentul depune o cerere de renunțare, iar procedura de soluționare a litigiilor încetează.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> O prevedere similară să regăsește în pct. 52 din Regulament. De asemenea, urmează a lua în considerare și prevederile pct. 5 din Regulament.
		Recomandarea 3.6. Punctul 55 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>se completează: Deciziile sunt emise de către Consiliul de Administrație al Agenției și au forța juridică a unui act administrativ.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Se acceptă
		Recomandarea 3.7. Punctul 58 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>În pct. 58 din regulament de substituit cuvântul „pronunțare” în „adoptare”.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Se acceptă
		Recomandarea 3.8. Punctul 60 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>La pct. 60 din regulament, prin care se specifică că „Deciziile Agenției privind soluționarea litigiului pot fi atacate de către oricare dintre părțile cauzei, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie. ... „, se propune de inclus următorul text „în instanța de judecată competentă în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10</i>	Se acceptă

		februarie 2000”.	
		<u>Explicația:</u> Nu există Recomandarea 3.9. Punctul 61 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>La pct. 61 din regulament, prin care se specifică că „În situația în care se formulează cerere de chemare în judecată împotriva deciziei privind soluționarea litigiului, Agenția are dreptul suspendă aducerea ei la îndeplinire până la comunicarea de către instanța de judecată a hotărârii definitive și irevocabile pe marginea litigiului dat” de exclus sintagma „are dreptul”.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Având în vedere art. 21 din Legea nr. 793/2000, suspendarea actului contestat este obligatorie numai în baza unui act judecătoresc de dispoziție
		Recomandarea 3.10. Observație cu caracter general În proiectul regulamentului este specificat că soluționarea litigiilor / medierea se efectuează de Agenție. Pentru o mai bună transparență în procesul luare a deciziilor este oportun de prevăzut procedura de desemnare a persoanei sau comisiei care va soluționa/media litigiile. Ca exemplu, Regulamentul privind procedura de soluționare a litigiilor din domeniul comunicațiilor electronice nr. 54 din 24.09.2013 prevede că examinarea litigiilor se face de Comisia de soluționare a litigiului din cadrul Agenției care este constituită din salariații Agenției (președinte și cel puțin doi membri) care în urma deliberării asupra tuturor circumstanțelor litigiului prezintă Consiliului de Administrație al Agenției spre aprobare un proiect de decizie privind soluționarea litigiului.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Având în vedere că deciziile de soluționare a litigiilor sunt emise de Consiliul de administrație al ANRCETI (de altfel, cum s-a și solicitat de Orange Moldova), Legea nr. 241/2007 nu prevede o delegare a acestor atribuții, nici sub formă <i>consultativă</i>, unei alte entități colegiale (comisie)/ subdiviziuni/ salariat al ANRCETI. În virtutea pct. 19 lit. a) din Regulamentul ANRCETI, aprobat prin HG nr. 905/2008, directorul ANRCETI va organiza activitatea Consiliului de administrație și a subdiviziunilor din cadrul ANRCETI pentru realizarea sarcinilor și exercitarea funcțiilor ce revin acestuia din competența de a soluționa litigiile. Nu în ultimul rând, urmează a remarca că procedura de soluționare a litigiilor/ mediere nu se supune legislației privind asigurarea transparenței în procesul decizional, căci aceasta vizează acte administrative cu caracter individual ce nu reglementează <i>ex-ante</i> piața comunicațiilor electronice/ serviciilor poștale.
4.	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	Recomandarea 4.1. Punctul 4 din Regulament <u>1. Text propus:</u> <i>din definiția „notificarea prealabilă” de exclus cuvântul „etc.”,</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Prin definirea noțiunii de <i>notificare prealabilă</i> s-a urmărit exemplificarea adrsdărilor ce pot fi adresate de petent persoanei reclamate.

		<u>Explicația:</u> semnificația acestuia este periculoasă sub aspectul interpretării extensive <u>2. Text propus:</u> <i>în definiția „persoană reclamată”, propunem de substituit cuvântul „persoana” cu cuvântul „partea”,</i> <u>Explicația:</u> pentru a fi adus în concordanță cu prevederile Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30.05.2003.	O enumerare exhaustivă ar constitui o limitare a dreptului de petiționare a petentului de a formula sub orice denumire o adresare către persoana reclamată. A se vedea, <i>mutatis mutandis</i>, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 190/1994 Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Pentru a sublinia natura administrativ-jurisdicțională a procedurii de soluționare a litigiilor este mai adecvat de a utiliza noțiuni deferite de cele care sunt utilizate în cadrul procedurii de judecată
		Recomandarea 4.2. Punctul 8 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>cuvintele „calea administrativ-jurisdicțională” de substituit cu cuvintele „procedura judiciară”</i> <u>Explicația:</u> potrivit art. 105 alin.(4) din Codul de procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30.05.2003	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Reieșind din art. 2 din Legea nr. 793/2000, ANRCETI, în baza faptului că este împuternicită prin lege de a soluționa litigiile, este o autoritate administrativ-jurisdicțională care emite, ca rezultat al examinării litigiilor, acte administrativ-jurisdicționale și, nicidecum acte judecătorești de dispoziție. Așa fiind, procedura de soluționare a litigiilor este una administrativ-jurisdicțională și nicidecum una judiciară.
		Recomandarea 4.3. Punctul 21 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>și pe parcursul întregului text după cuvântul „zile” de completat cu cuvântul „lucrătoare” sau „calendaristice”</i> <u>Explicația:</u> pentru precizia normei	Se acceptă <u>Amendament:</u> <i>se optează pentru „lucrătoare”</i> <u>Remarcă:</u> Cu excepția cazurilor în care legea fixează termenul în zile calendaristice
		Recomandarea 4.4. Punctul 49 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>cuvântul „ascultarea” de substituit cu cuvântul „audierea”</i> <u>Explicația:</u> pentru a fi adus în concordanță cu prevederile pct. 35 din proiect.	Se acceptă

		Recomandarea 4.5. Observație cu caracter general Considerăm oportun completarea proiectului cu un punct nou care să prevadă expres termenul emiterii deciziei în litigiu de către Agenție, conform art.3 alin.(4) din Legea nr. 28 din 10.03.2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Pentru evitarea paralelismelor, luând în considerare că Regulamentul este un act normativ emis pe baza și în executarea, nu numai a Legii nr. 28/2016, dar și a Legii nr. 241/2007 și a Legii nr. 36/2016 (acte normative de nivel superior), ANRCETI optează să nu utilizeze reproducerea unor dispoziții din actele superioare, dat fiind faptul că preluarea unor norme din lege în Regulament (act inferior) este admisibilă numai pentru dezvoltarea ori detalierea soluțiilor din actul de bază, or, legea nu abilitază ANRCETI în cu dreptul de a modifica termenele de soluționare a litigiilor.
5.	S.R.L. „Arax-Impex”	Recomandarea 5.1. Punctul 2 din Regulament <u>1. Text propus:</u> subpct. 1) lit. d) <i>litigiilor având ca obiect aplicarea prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 ce țin de acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor.</i> <u>Explicația:</u> Actuala redacției exclude intervenția Agenției în cazurile ce țin de ruperea unor relații contractuale direct reglementate de acte de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice și exercitarea dreptului de acces cum sunt Regulamentul cu privire la interconectare, or punerea în aplicare și respectarea prevederilor acestora este atribuția directă a Agenției. Anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor încheiate în materie de comunicații electronice, cum ar fi acordurile de interconectare, acordurile de acces sau contractele de prestare a serviciilor în adresa abonaților trebuie să poată fi înaintate inclusiv față de ANRCETI.	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> <i>litigiilor având ca obiect aplicarea prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 ce țin de acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor, precum și celor privind executarea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor încheiate</i> <u>Argumentarea:</u> Scopul prevederii date este de a sublinia că ANRCETI nu soluționează litigiile ce reies <u>exclusiv</u> din aplicarea normelor din Codul civil referitoare la executarea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor sinalgamatice [a se vedea, de exemplu art. 216 alin. (1), art. 733 din Codul civil care prevede expres că desființarea contractului se realizează, în lipsa acordului părților, de către instanță de judecată și/sau pentru temeiurile expres prevăzute în Codul civil]. <u>Acesta nu înseamnă</u> că ANRCETI nu va interveni în litigii ce reies din derularea <u>contractelor</u> de abonament/ <u>acordurilor</u> de interconectare/ <u>contractelor</u> de acces/ <u>contractelor</u> de prestare a serviciilor poștale, în cazul în care partea reclamată va încălca prevederile exprese din Legea nr. 241/2007/ Legea nr. 28/2016/ Legea nr. 36/2016 și/sau a legislației secundare/ reglementărilor <i>ex-ante</i> emise întru executarea legilor sus-menționate

	<u>2. Text propus:</u> Subpct. 5) <i>litigiilor între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri în privința cărora Agenția a emis anterior o decizie sau o notificare de încetare.</i> <u>Explicația:</u> Menționăm că prin formularea punctului respectiv Agenția îngrădește neîntemeiat dreptul petentului de a se adresa autorității de reglementare pentru soluționarea facultativă a litigiului. În acest sens, solicităm înlăturarea acestui neajuns și oferirea posibilității părții afectate de a se adresa Agenției imediat ce situațiile enumerate la pct.38 vor fi înlăturate fără a oferi o soluție definitivă. Astfel, nu vedem de ce accesul la o procedură facultativă trebuie să fie mai anevoioasă decât la procedura judiciară, mereu ținînd cont de faptul că codul de procedură civilă permite adresarea repetată a cererii în cazul în care Reclamantul nu reușește să înlătore neajunsurile în termenii oferiti. Drept urmare, apreciem că proiectul este deficitar la capitolul acces la procedura de soluționare a litigiilor. Solicităm să fie clar stipulate circumstanțele în care Reclamantul poate adresa repetat o cerere pe marginea căreia a fost emisă o notificare fie de de încetare a procedurii, fie de inadmisibilitate.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Potrivit legii, litigiile urmează a fi soluționate într-un termen limită, așa fiind, în cazul în care petentul se adresează ANRCETI printr-o cerere care nu corespunde cerințelor de fond și/sau de formă, potrivit pct. 21 din Regulament, acesta va avea la dispoziție termen de înlăturare a acestora. Instituția <i>inadmisibilității</i> nu are scopul de a îngreși accesul petenților la procedurile alternative de soluționare a litigiilor în fața ANRCETI, ci instituirea unor condiții formale a adresării la ANRCETI, fiind o expresie a obligativității exercitării drepturilor și libertăților cu bună-credință [a se vedea <i>mutatis mutandis</i> art. 56 alin. (3) și art. 61 din CPC). Inadmisibilitatea fiind justificată prin prisma finalității legitime urmărite de ANRCETI, în calitate de organ de soluționare a litigiilor, și anume fixarea corectă a cadrului procedural, în vederea evitării acordării de noi termene pentru complinirea lipsurilor, ceea ce conduce atât la asigurarea dreptului de apărare a persoanei reclamate, aflat în deplină cunoștință de cauză cu privire la obiectul cererii, motivele invocate și probele solicitate, cât și la asigurarea celerității procesului, permițând astfel o bună desfășurare a soluționării litigiilor într-un termen optim și previzibil, element component al termenului rezonabil.
	Recomandarea 5.2. Punctul 3 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Agenția, în cazul constatării motivelor prevăzute la pct. 2, va dispune, prin răspuns motivat, respingerea cererii ca fiind inadmisibilă, fără a se mai parcurge fazele următoare ale procedurii.</i> <u>Explicația:</u> Reclamantul are dreptul să primească un răspuns motivat privind respingerea cererii sale. Potrivit Legii Nr. 190 din 19.07.1994 rezultatul examinării unei petiții trebuie să fie bazat pe materialele examinării și să conțină trimiteri la legislație.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Obligația de motivare a actului ANRCETI de inadmisibilitate a cererii este prevăzută în pct. 56 din Regulament
	Recomandarea 5.3. Punctul 4 din Regulament <u>1. Text propus:</u> <i>notificare prealabilă - orice cerere (indiferent de denumire: reclamație,</i>	Se acceptă parțial

	<i>cerere, sesizare etc.), formulată în scris, prin care Reclamanta face dovada soluționării preliminare și amiabile a diferendului prin care solicită Pârtei reexaminarea unui act juridic civil/ administrativ, în sensul revocării sau modificării acestuia, fie încetarea oricăror acțiuni care duc la încălcarea unui drept sau impunerea la executarea obligației în natură;</i> <u>Explicația:</u> În primul rând dorim să subliniem că urmează a fi stipulat clar că notificarea prealabilă reprezintă dovada soluționării amiabile a litigiului. În rândul doi, menționăm că drepturile Reclamantului pot fi încălcate nu neapărat prin acte juridice civile sau administrative or, inacțiunea, lipsa unui răspuns, fie dimpotriva întreprinderea unor acțiuni de tulburare a accesului cum sunt restricționarea accesului, demontarea sau extragerea de cabluri, fie suspendarea interconectării, deconectarea anumitor fluxuri, pot fi realizate și fără existența unui act juridic. La fel noțiunea nu corespunde sensului Capitolului II al Regulamentului, în speță pct.10, care prevede că Reclamanta poate solicita remedierea, în tot sau în parte, a pretenției încălcări a legislației privind comunicațiile electronice, privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice sau privind comunicațiile poștale. Prin urmare solicităm modificarea pct.4 astfel încât acesta să cuprindă situațiile în care dreptul Reclamantei este încălcat nu doar în rezultatul existenței unui act juridic sau administrativ. <u>2. Text propus:</u> Reclamant Pârît <u>Explicația:</u> Solicităm simplificarea noțiunilor și intitularea părților litigiului cu noțiuni bine cunoscute în societate.	<u>Amendament:</u> <i>notificare prealabilă - orice cerere (indiferent de denumire: reclamație, cerere, sesizare etc.), formulată în scris, prin care petentul face dovada soluționării preliminare și amiabile a diferendului și prin care solicită persoanei reclamate reexaminarea unui act juridic civil/ administrativ, în sensul revocării sau modificării acestuia,</i> <u>Argumentarea:</u> Având noțiunea de <i>act juridic civil</i> din art. 195 din Codul civil, și noțiunea de <i>act administrativ</i> din Legea nr. 793/2000, este cert că acestea implică inclusiv și orice acțiune/ inacțiune care produce sau poate produce efecte juridice (în afara unor raporturi contractuale), neîndeplinirea în termenul legal a unei obligații prevăzute de legislația în materie, omisiunea ori refuzul de a emite un act sau de a efectua o anumită operațiune, în legătură cu sau în cadrul obligațiilor prevăzute de legislația în materie. Cum s-a și menționat, ANRCETI nu soluționează litigiile ce reies din acordare despăgubirilor
	Recomandarea 5.4. Punctul 6 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Soluționarea litigiilor/ medierea de către Agenție reprezintă o cale alternativă/ facultativă și gratuită de soluționare a litigiilor dintre părți</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Procedura de soluționare a litigiilor nu reprezintă o procedură judiciară, respectiv, în scopul sublinierii naturii administrativ-jurisdicționale a acesteia, se mențin denumirile părților din Regulament
		Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Procedura de soluționare a litigiilor, fiind o procedură administrativă are ca reper Legea nr. 190/1994, care instiue regula examinării cererilor în

	<i>(cheltuielile pentru efectuarea de expertize, traduceri de documente și alte probe suplimentare necesare în soluționarea litigiului sunt în sarcina părților). Procedura de soluționare a litigiului este pusă în aplicare de Reclamantă exclusiv în cazul în care nu poate fi soluționat de către acesta de sine stătător pe cale amiabilă.</i> <u>Explicația:</u> Suntem împotriva limitării întregii proceduri la una exclusiv scrisă cu atât mai mult că procedura prevede inclusiv depunerea unor explicații verbale. Susținem procedura scrisă în cazul soluționării cererilor depuse de utilizatorii finali având în vedere că acestea de obicei au un obiect simplu de soluționare. Solicităm divizarea procedurii de soluționare a litigiilor între furnizori și utilizatori într-un bloc distinct.	procedură scrisă. De asemenea, în contextul în care termenul maxim, fixat pentru soluționarea litigiilor este sub limita celei stabilite de legislația europeană (conform directivelor UE din domeniul comunicațiilor electronice și a Acordului de Asociere, ratificat prin Legea nr. 112/2014, acest termen urma să fie de 4 luni), este inoportun de a stabili regula ca soluționarea litigiilor între furnizori să fie efectuată în cadrul unor ședințe cu participarea părților.
	Recomandarea 5.5. Punct <u>nou</u> după pct. 9 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Decizia prin care se soluționează litigiul va fi emisă în termen de o lună de la data sesizării ANRCETI. În funcție de complexitatea litigiului acest termen poate fi prelungit cu cel mult o lună, fapt despre care urmează a fi anunțate părțile implicate în litigiu.</i> <u>Explicația:</u> Atenționăm că proiectul de Regulament nu conține o prevedere expresă privind termenul limită de examinare a litigiilor ceea ce contravine atât Legii nr.241/2007 cât și Legii nr.28/2016.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Conform teoriei dreptului administrativ, <i>ilegalitate</i> există în cazul în care se inserează într-un act subsecvent legii o normă ce contravine celei prevăzute în lege, or respectarea tehnicii legislative, care promovează evitarea paralelismelor, luând în considerare că Regulamentul este un act normativ emis pe baza și în executarea, nu numai a Legii nr. 28/2016 și a Legii nr. 241/2007, dar și a Legii nr. 36/2016, respectiv ANRCETI optează să nu utilizeze reproducerea unor dispoziții din actele superioare, dat fiind faptul că preluarea unor norme din lege în Regulament (act inferior) este admisibilă numai pentru dezvoltarea ori detalierea soluțiilor din actul de bază, or, legea nu abilitează ANRCETI cu dreptul de a modifica termenele de soluționare a litigiilor.
	Recomandarea 5.6. Punctul 10 din Regulament <u>Text propus:</u> Nu există <u>Explicația:</u> solicităm să fie explicat dacă respingerea cererii ca inadmisibilă sau încetarea procedurii din lipsa notificării prealabile, cade sub incidența pct.2 subpct.5 și pct.3 și dacă va putea Reclamanta iniția un nou litigiu între aceleași părți cu același obiect?	<u>Argumentarea:</u> Conform art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 239/2008, ANRCETI are obligația de a examina <i>recomandările</i> părților interesate. Or, <i>recomandarea</i>, conform art. 2 din Legea nr. 239/2008, este orice <i>sugestie, propunere sau opinie</i>, pe marginea proiectelor de decizii elaborate, ceea ce nu regăsim în comentariile Arax-Impex pentru pct. 10 din Regulament. <u>În calitate de răspuns:</u> având în vedere art. 169, art. 171 alin. (1) lit. a) din CPC, <i>mutatis mutandis</i>, aceleași reguli se aplică și în prezentul Regulament
	Recomandarea 5.7. Punctul 13 din Regulament <u>Text propus:</u>	Se acceptă

		Nu există <u>Explicația:</u> aceasta reiterează prevederile pct.10 recomandăm comasarea lor și formularea unui singur punct, fie excluderea unuia din ele.	
		Recomandarea 5.8. Punctul 14 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Reclamantul poate sesiza Agenția printr-o cerere, în formă scrisă, depusă personal sau prin reprezentant la sediul Agenției sau expediată prin serviciul de trimitere poștală recomandată, cu confirmare de primire, prin fax, sau printr-un înscris în formă electronică, ce corespunde cerințelor față de documentul electronic, inclusiv prin aplicarea semnăturii electronice, în conformitate cu legislația în vigoare.</i> <u>Explicația:</u> Reclamantul nu va fi vătămat prin răspunsul primit sau neprimit la notificarea prealabilă, dar prin alte acțiuni sau inacțiuni care au dus la înaintarea acestei notificări.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Având în vedere art. 4 alin. (1) din Legea nr. 190/1994 în corelare cu art. 1 alin. (2) din Legea nr. 793/2000 elementul <i>esențial</i> al unei sesizări este vătămarea a unui drept al persoanei sau nesoluționarea a unei cereri a acesteia. <u>Amendament:</u> (pentru rigoarea reglementării și indicarea completă a destinației dispoziției) <u><i>Sesizarea Agenției de către petent se poate face numai după îndeplinirea procedurii de notificare prealabilă și numai în cazul în care petentul se consideră vătămat de răspunsul primit la notificarea prealabilă sau nu a primit niciun răspuns. Sesizarea se realizează printr-o cerere [...]</i></u>
		Recomandarea 5.9. Punctul 15 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Exclus</i> <u>Explicația:</u> Este o prevedere ilegală și moartă din start de acea urmează a fi exclusă în totalitate. Astfel, nici Legea nr.241/2007, nici Legea nr.28/2016, nici Regulamentul ANRCETI de prestare a serviciilor de comunicații electronice, nici alte reglementări sectoriale nu prevăd un termen în care o parte care se consideră vătămată într-un drept să poată adresa Agenției pentru soluționarea cererii sale.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Dintr-o interpretare literară a textului se poate constata că se vor avea în vedere doar termene <i>stabilite de lege</i>. În contextul în care obiect al litigiilor, eventual, vor fi nesoluționarea unor cereri de acces de către autorități publice (subiecte asimilate acestora), vor interveni termene de prescripție prevăzute de Legea nr. 793/2000.
		Recomandarea 5.10. Punctul 17 din Regulament <u>1. Text propus:</u> <i>Excluderea lit.f) în cazul soluționării litigiilor dintre utilizatorii finali și furnizori.</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Potrivit practicii constituționale (HCC nr. 28/2015, p. 63) o normă

		<u>Explicația:</u> obligarea unui abonat mediu de a indica prevederi concrete din legislației este una excesivă. <u>2. Text propus:</u> lit. h) <i>informații privind înaintarea notificării prealabile și rezultatul examinării acesteia de către Pîrîta;</i>	publicată în Monitor Oficial se prezumă a fi cunoscută, care decurge din principiul general de drept <i>Nemo censetur ignorare legem</i>. De asemenea, remarcăm că expunere a unei nemulțumiri ce conține informații <i>insuficiente</i> și <i>neconcludente</i> referitor la problema abordată nu se examinează – art. 10 alin. (5) din Legea nr. 190/1994. Dacă ANRCETI ar proceda la soluționarea litigiului nemotivat, autoritatea s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici, ceea ce ar echivala cu inițierea soluționării unui litigiu din oficiu, ceea ce ar fi inadmisibil. Se acceptă
		Recomandarea 5.11. Punctul 19 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Reclamanta anexează la cererea de soluționare a litigiului dovada notificării prealabile a Pîrîtei, copia răspunsului la aceastai, dacă există, copia actului atacat, după caz, precum și orice alte mijloacele de probă relevante cazului de care dispune.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă
		Recomandarea 5.12. Punctul 21 din Regulament <u>1. Text propus:</u> <i>Solicităm extinderea termenului pînă la 5 zile.</i> <u>Explicația:</u> Ținînd cont de prevederile pct.9 termenul de 3 zile este unul prea scurt. <u>2. Text propus:</u> <i>În situația în care Agenția apreciază că în cerere de soluționare a litigiului nu sunt cuprinse toate informațiile prevăzute la pct. 17-20, aceasta cere reclamantei ca, în termen de 5 zile de la înștiințare, să completeze cererea de soluționare a litigiului. Neîndeplinirea în termenul stabilit a obligației impuse de Agenție va atrage respingerea cererii pentru neîndeplinirea condițiilor de formă.</i> Punct nou:	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> <i>[...] 3 zile lucrătoare [...]</i> Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Având în vedere că deciziile de soluționare a litigiilor sunt emise de Consiliul de administrație al ANRCETI, Legea nr. 241/2007 (legea cadru) nu prevede o delegare a acestor atribuții, nici sub formă <i>consultativă</i>, unei alte entități colegiale (comisie)/ subdiviziuni/ salariat al ANRCETI. În virtutea pct. 19 lit. a) din Regulamentul ANRCETI, aprobat prin HG nr. 905/2008, directorul ANRCETI va organiza activitatea Consiliului de

	- În cazul în care sesizarea îndeplinește condițiile prevăzute la pct.17, precum și în cazul în care au fost aduse precizări sau completări cererii în conformitate cu prevederile pct.21, directorul ANRCETI va desemna o comisie care va fi responsabilă cu soluționarea litigiului, denumită în continuare Comisia. Aceasta va fi formată dintr-un președinte și unul sau mai mulți membri, în funcție de obiectul și complexitatea litigiului. - Comisia este împuternicită să îndeplinească toate actele de procedură necesare soluționării cauzei. Actele de procedură se avizează de președintele Comisiei. - În cazul cererilor de soluționare a litigiului depuse de utilizatorii finali directorul Agenției, printr-o rezoluție scrisă, transmite reclamația spre examinare și soluționare subdiviziuni/i/lor persoane/i/lor responsabile din cadrul Agenției. - Procedura de soluționare a litigiilor dintre utilizatorii finali și furnizorii de servicii de comunicații electronice este o procedură scrisă. <u>Explicația:</u> Această formulare evită problema privind posibilitatea adresării repetate în cazul în care reclamația a fost respinsă fără a se mai parcurge fazele următoare ale procedurii. După pct.21 Regulamentul este unul avid, răzleț și foarte neclar or, acesta trebuie să prevadă niște pași și proceduri clare conform căror litigiul va fi soluționat. Mai exact cine va examina plângerea, cine va adopta decizia, cine va coordona tot procesul s.a.	administrație și a subdiviziunilor din cadrul ANRCETI pentru realizarea sarcinilor și exercitarea funcțiilor ce revin acestora din competența de a soluționa litigiile. În virtutea principiului egalității de tratament, ANRCETI optează pentru o procedură unică de soluționare a litigiilor, atât pentru furnizori, precum și pentru utilizatori. Diferențe de tratament pot fi impuse prin lege, or, din Legea nr. 241/2007, Legea nr. 28/2016 și Legea nr. 36/2016 nu reies astfel de diferențieri.
	Recomandarea 5.13. Punctul 25 din Regulament <u>Text propus:</u> <u>Exclus</u>	Se acceptă
	Recomandarea 5.14. Punctul 26 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Correspondența cu privire la procedura de soluționare a litigiilor (toate notificările sau comunicările și actele procedurale) se realizează doar în scris și se transmite prin poștă, fax și/sau mijloace electronice, sau orice alt mijloc de comunicare care asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia. Părțile transmit Agenției o copie imprimată a fiecărui document (de asemenea, în măsura posibilității, copia documentelor poate fi transmisă în format electronic la adresa –</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> După cum se poate constata din pct. 21 din Regulament, lipsa formatului electronic a documentelor nu constituie motiv de încetare a procedurii.

		litigii@anrceti.md).	
		<u>Explicația:</u> Considerăm că condiția transmiterii către Agenție a copiilor documentelor în format electronic este una exagerată, mai ales în cazul utilizatorilor finali. Lipsa unei copii electronice a documentului nu trebuie să fie un impediment în soluționarea litigiului atâta timp cât există o copie imprimată a acestuia.	
		Recomandarea 5.15. Punctul 27 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Comisia va transmite Pârâtei, în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, o notificare privind inițierea examinării litigiului la care se anexează un exemplar al cererii Reclamantei însoțită de copia documentelor furnizate de către aceasta.</i> <u>Explicația:</u> Redacția actuală este una repetitivă astfel că, în opinia noastră, trebuie simplificată și în același timp precizată.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament
		Recomandarea 5.16. Punctul 28 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>28. Prin notificarea privind inițierea examinării litigiului Comisia va propune Pârâtei ca în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării, să transmită Agenției și Reclamantei punctul său de vedere asupra cererii de soluționare a litigiului, inclusiv, după caz, orice documente considerate relevante, precum și dovada înaintării punctului de vedere către Reclamantă.</i> Punct nou: - <i>Răspunsul la cerere trebuie să conțină punctul de vedere al Pârâtei asupra fiecăruia dintre capetele de cerere de soluționare a litigiului a Reclamantei, soluția sau măsurile propuse pentru soluționarea litigiului, motivarea în fapt și în drept, precum și documentația relevantă aferentă.</i> <u>Explicația:</u> credem că partea nu poate fi obligată de a oferi un răspuns, acestea i se poate propune realizarea unor măsuri de apărare, care țin de tactica adoptată însă, Pârîta trebuie avertizată despre urmările neprezentării unui răspuns pe marginea reclamației.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament. Redacția actuală a punctului asigură o succesiune logică a soluțiilor normative și realizează o armonie interioară a actului normativ.

		Recomandarea 5.17. Punctul 29 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Lipsa punctului de vedere al Pârâtei atrage decăderea ei din dreptul de a mai propune probe, cu excepția acelor a căror necesitate ar rezulta din dezbateri și pe care Pârâtul nu le putea prevedea, și de a invoca excepții, în afara celor de ordine publică.</i> <u>Explicația:</u> Așa cum am propus la pct.6 a prezentelor recomandări, apreciem că litigiile dintre furnizori sunt mult prea complicate pentru a se evita procedura verbală de examinarea a celor pretense.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament.
		Recomandarea 5.18. Punctul 30 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>La solicitarea în formă scrisă, părțile cauzei au acces la documentele dosarului constituit la Agenție, cu excepția documentelor pe care părțile le declară ca fiind secret comercial în sensul Legii Nr. 171 din 06.07.1994 cu privire la secretul comercial. Consultarea documentelor din dosar ce constituie secret comercial este permisă numai cu acordul scris al respectivelor părți. Atunci când o parte transmite o versiune confidențială a documentelor sale Agenției, aceasta va furniza, de asemenea și o versiune neconfidențială a acestora care pot fi făcute publice și/sau prezentate celeilalte părți.</i> <i>- Având în vedere principiul dreptului la apărare, precum și relevanța informațiilor sau documentelor marcate ca fiind confidențiale pentru buna soluționare a litigiului, Comisia poate solicita o justificare a caracterului confidențial invocat. După analiza acesteia, Comisia va stabili caracterul de confidențialitate a documentelor transmise și va informa partea în cauză înainte de a le comunica părții adverse.</i> <u>Explicația:</u> Nu putem fi de acord că orice document marcat ca fiind confidențial să fie într-adevăr confidențial or, partea adverse poate fi de rea-credință. În acest sens, Legea nr.171/1994 oferă criterii clare privind identificarea și aprecierea informației ca fiind confidențială. Totodată, apreciem ca fiind total incorectă prezentarea din partea Pârâtei a unui rezumat neconfidențial al informației or, Reclamanta trebuie să aibă acces la proba primară în versiunea ei neconfidențială. Propunem ca Comisia să poată să se opună unei solicitări de tratare a	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, buna-credință se prezumă până la proba contrară. Așa fiind, ANRCETI nu poate prin actul său normativ să insereze regula prezumția relei-credințe. Conform art. 11 din Legea nr. 171/1994, exclusiv organele de stat au acces la secretul comercial.

		informației ca fiind confidențială.	
		Recomandarea 5.19. Punctul nou din Regulament <u>Text propus:</u> - La cererea oricărei dintre părțile litigiului sau în cazul în care Pârâtul nu a depus răspuns la sesizare, după expirarea termenului prevăzut la pct.28, Comisia va invita părțile în fața sa, comunicându-le data întâlnirii cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit. -În funcție de complexitatea cazului, părțile pot fi invitate la întâlniri ulterioare de către Comisie. - După fiecare întâlnire, Comisia va redacta un proces-verbal al întâlnirii, semnat de membrii acesteia, care va fi comunicat părților. Fiecare dintre părți poate solicita o singură dată amânarea ședinței pentru motivul imposibilității de a se prezenta în ziua sau la ora stabilită de Comisie. Solicitarea se va face în scris și va fi transmisă Comisiei, cu cel puțin 2 zile înainte de data stabilită. În cazul dat Comisia va stabili un nou termen, care urmează a fi comunicat ambelor părți. <u>Explicația:</u> considerăm absolut necesari pentru o soluționare justă a litigiului.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament în corelare cu argumentarea de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament.
		Recomandarea 5.20. Punctele 31, 33, 34 din Regulament <u>Text propus:</u> Comasate într-un singur punct Punct nou Comisia poate solicita de la alte persoane, preum și de la părți informații suplimentare, dacă le consideră necesare pentru soluționarea cauzei. Părțile au obligația de a pune la dispoziție informațiile în termen de 5 zile lucrătoare. Neprezentarea acestora nu împiedică soluționarea litigiului de către Agenție litigiul urmând a fi soluționat pe baza documentelor deja depuse la dosar. Comisia poate pune în vedere părților să depună concluzii scrise sau note scrise ale susținerilor lor verbale. Comisia poate limita obiectul concluziilor sau al notelor la anumite subiecte. Părțile pot depune concluzii sau note scrise din proprie inițiativă. <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Redacția actuală a punctelor vizate asigură o succesiune logică a soluțiilor normative și realizează o armonie interioară a actului normativ. A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament în corelare cu argumentarea de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament.

		Recomandarea 5.21. Punctele 35 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Procedura în fața Agenției este scrisă, iar părțile sunt audiate numai în cazurile prevăzute expres de prezentul Regulament.</i> <i>De asemenea, părțile pot solicita să depună concluzii oral în fața Agenției, fără ca prin aceasta să fie afectat termenul legal de soluționare a litigiului, prevăzut de lege.</i> <u>Explicația:</u> Reiterăm opinia potrivit căreia Agenția dorește limitarea contactului direct cu părțile beligerante astfel, că pct. limitează dreptul persoanelor vizate la apărare și examinare justă a cauzei. Totodată, reieșind din comentariile efectuate la pct. 6 a prezentelor recomandări propunem ca partea a doua a pct.36 să fie comasată cu prevederile pct.35	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament în corelare cu argumentarea de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament. De asemena, urmează a nota că procedura scrisă de soluționare a litigiilor, fiind o procedura administrativ-jurisdicțională constituie o măsura de protecție care nu poate avea ca scop limitarea dreptului la apărare sau examinarea justă a cauzei, ci este o procedură specială, facultativă, fiind, de regulă, scrisă, lipsită de oralitate, principiile contradictorialității și al dreptului la apărare fiind respectate, de principiu, prin comunicarea către părți a actelor de procedură, acestea putând formula opinii și răspunsuri la opinii.
		Recomandarea 5.22. Punctele 35 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Exclus</i> <u>Explicația:</u> propunem divizarea lor prin introducerea unor prevederi noi, clare și distincte. Cea de-a doua parte a punctului privind oralitatea concluziilor urmează a fi adăugată la pct.35. a se vedea comentariile de mai sus.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament, de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament și Recomandarea 5.21 la pct. 35 din Regulament.
		Recomandarea 5.23. Punctele 38 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Agenția încetează procedura de soluționare a litigiului în situația în care aceasta depinde în tot sau în parte de existența ori inexistența unui drept care face obiectul unei judecăți sau, când este pornită o acțiune de urmărire penală pentru o infracțiune săvârșită în legătură cu actul atacat de petent.</i> <u>Explicația:</u> “punerea în mișcare a acțiunii penale” termen străin legislației naționale	Se acceptă parțial <u>Amendament:</u> [...] sau, când s-a pus în mișcare acțiunea <u>pornit urmărirea penală</u> pentru [...] <u>Argumentarea:</u> Corespunde rigorilor Codului de procedură penală
		Recomandarea 5.24. Punctele 39 din Regulament <u>Text propus:</u>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u>

	<i>Agenția este în drept să înceteze procedura de examinare a cererii, dacă Pârâta recunoaște documentar/ în scris justetea și legalitatea pretențiilor părții opuse în mod integral, pe toate capatele de cerere, și se obligă să înlăture încălcările admise și/sau să întreprindă acțiunile solicitate, în termenul indicat sau convenit cu Reclamantul.</i> <i>- Agenția este în drept să înceteze procedura de soluționare a litigiului, dacă Reclamantul își retrage sesizarea și renunță la procedura de soluționare a litigiului.</i> <u>Explicația:</u> vin să ofere o claritate mai mare	Renunțarea de către petent la procedura de soluționare a litigiilor este un drept al acestuia care nu poate fi cenzurat de către ANRCETI, așa fiind, ANRCETI va lua act de această manifestare de voință fără a avea un drept de refuz. Recunoașterea cererii pententului este reglementată în pct. 22 din Regulament
	Recomandarea 5.25. Punct nou din Regulament <u>Text propus:</u> <i>În urma analizării tuturor informațiilor și eventual, în urma audierii punctelor de vedere exprimate în cauză, în cazul în care litigiul este soluționat pe fond, Comisia redactează o soluție preliminară, împreună cu măsurile propuse în vederea soluționării litigiului, care se comunică părților.</i> <i>În termen de 5 zile de la data comunicării soluției preliminare, oricare dintre părți poate adresa Comisiei opinia sa privind cele constatate și soluția propusă.</i> <i>Dacă în termenul prevăzut sunt aduse la cunoștința informații noi, Comisia va decide dacă informațiile sunt relevante pentru soluționarea cauzei și reexaminarea soluției preliminare. Dacă apreciază necesar, Comisia va convoca părțile într-o ședință pentru a-și expune punctele de vedere asupra noilor aspecte invocate.</i> <u>Explicația:</u> Apreciem că revenirea la procedura de redactare a unei soluții preliminare care se comunică părților împreună cu măsurile propuse în vederea soluționării litigiului este una necesară mai ales în cazul litigiilor de acces. Prin urmare, solicităm reincluderea etapei date în actualul proiect. Totodată, considerăm că această măsură procedural trebuia să aibă loc pînă la etapa de deliberare. Aceasta deoarece membrii Comisiei ar putea lua o decizie mult mai chibzuită și argumentată, prin prisma ultimelor raționamente invocate de părți.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament, de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament și Recomandarea 5.21 la pct. 35 din Regulament. Ce ține de rectificarea, lămurirea sau completarea deciziei ANRCETI, chiar în cazul unei erori de apreciere, o astfel de posibilitate este prevăzută în pct. 59 și pct. 62 din Regulament.
	Recomandarea 5.26. Punct nou din Regulament	Nu se acceptă

		<u>Text propus:</u> <i>După expirarea termenului indicat la pct.xx sau după convocarea părților, și atunci când consideră că are toate informațiile necesare pentru a soluționa cauza, Comisia va începe deliberarea asupra soluției litigiului. Membrii Comisiei participă prin vot deschis la adoptarea soluției, fără abțineri de la vot (membrii Comisiei pot prezenta opinii separate, în cazul în care nu sînt de acord cu votul majorității).</i> <i>În urma deliberării, Comisia prezintă Consiliului de Administrație al Agenției spre aprobare un proiect de decizie privind soluționarea litigiului. Mandatul Comisiei se încheie odată cu aprobarea de către Consiliul de Administrație al Agenției a proiectului de decizie.</i> <u>Explicația:</u> Actuala versiune a proiectului este avidă la capitolul cine trebuie să adopte/emită decizia pe marginea litigiului, la propunerea cui, cine formulează soluția.	<u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament, de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament și Recomandarea 5.21 la pct. 35 din Regulament.
		Recomandarea 5.27. Punctul 55 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>În vederea soluționării litigiului, Consiliul de Administrație al Agenției va emite o decizie obligatorie pentru părți care va cuprinde în mod obligatoriu: a) denumirea și sediul, respectiv numele și domiciliul părților; b) obiectul litigiului; c) componența Comisiei; d) susținerile părților; e) motivarea în fapt și în drept pe care se întemeiază; f) măsurile dispuse și modalitățile de aducere la îndeplinire a acestora; g) căile de atac împotriva acesteia.</i> <i>- Decizia este redactată în atâtea exemplare originale câte părți sunt și unul în plus pentru Agenție.</i> <u>Explicația:</u> reiterăm că procedura nu oferă un răspuns clar cine emite/adoptă așa numită decizie și ce urmează aceasta să conțină aceasta, lucruri care sunt absolut necesare.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament, de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament și Recomandarea 5.21 la pct. 35 din Regulament.
		Recomandarea 5.28. Punct nou din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Decizia privind soluționarea litigiului se va emite în termen de o lună de la data sesizării Agenției și are forța juridică a unui act administrativ.</i> <i>La propunerea Comisiei, acest termen poate fi prelungit cu cel mult o lună,</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament, de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament și Recomandarea 5.21 la pct. 35 din Regulament.

		prin decizia directorului Agenției, fapt despre care urmează a fi informate părțile implicate în litigiu. <u>Explicația:</u> Nu există	
		Recomandarea 5.29. Punctul 58 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Decizia se comunică în scris părților, în termen de 3 zile de la pronunțare (decizia motivată se redactează într-un termen de 7 zile de la pronunțare și se comunică de îndată părților în cauză). Decizia motivată se publică în termen de 5 zile pe pagina-web oficială a Agenției, cu respectarea, dacă este cazul, a regimului și gradului de confidențialitate invocat de către părți.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă
		Recomandarea 5.30. Punctul 59 din Regulament <u>Text propus:</u> Exclus <u>Explicația:</u> <i>În cazul în care va fi acceptată propunerea făcută la pct.31 a prezentelor recomandări privind prezentarea unei soluții preliminare prevederea dată nu va mai fi necesară.</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4 la pct. 6 din Regulament, de la Recomandarea 5.12 la pct. 21 din Regulament și Recomandarea 5.21 la pct. 35 din Regulament.
		Recomandarea 5.31. Punctul 60 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Deciziile emise conform prezentului articol constituie acte administrative-jurisdicționale și pot fi atacate în instanța de judecată competentă, fără parcurgerea procedurii prelabile. În calea de atac împotriva deciziei Agenției nu se pot schimba calitatea părților, cauza sau obiectul litigiului și nici nu se pot formula pretenții noi.</i> <u>Explicația:</u> formularea actuală face niște precizări inutile la niște acțiuni notorii	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Excludere procedurii prelabile în cazul intentării unei acțiuni în justiție împotriva unui act administrativ se prevede numai prin lege
		Recomandarea 5.32. Punctul 61 din Regulament	Nu se acceptă

		<u>Text propus:</u> <i>Exclus</i> <u>Explicația:</u> Solicităm excluderea prevederii date or, în cazul formulării unei cerere de chemare în judecată chestiunea privind suspendarea deciziei se soluționează deja de instanța de judecată. Prevederea dată practic anulează tot procesul de examinare a litigiului de către Agenției ce reprezintă un non-sens. Deciziile emise de autorități pot fi suspendate în cazuri întemeiate or, în cazul dat pura intentare a unei acțiuni în judecată nu constituie o justificare a suspendării sale. Avînd în vedere că Agenția nu are un organ superior la care ar putea fi contestată decizia sa suspendarea actelor sale poate fi făcută prin instanța de judecată sau printr-o altă decizie motivată a Agenției.	<u>Argumentarea:</u> În calitate de emitent al a actelor sale, ANRCETI are dreptul de a le modifica, suspenda sau revoca din oficiu. Reamentim, că art. 15 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 793/2000, admite nu numai suspendarea actului contestat în procedura extrajudiciară, ci chiar revocarea acestuia.
6.	S.R.L. „StarNet Soluții”	Recomandarea 6.1. Punctul 2 din Regulament <u>Text propus:</u> Subpct. 1) lit. d) <i>Excluderea</i> <u>Explicația:</u> Contravine art. 1, alin. 2). Constituie o restrângere neîntemeiată, arbitrară și contrară Legii 241/2007, a atribuțiilor conferite prin lege.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea Recomandării 5.1. a Arax-Impex
		Recomandarea 6.2. Punctul 4 din Regulament <u>1. Text propus:</u> <i>completarea noțiunii de „notificare prealabilă”, prin adăugarea, la sfârșitul acesteia, a sintagmei „sau satisfacerea unei pretenții”</i> <u>Explicația:</u> Nu există <u>2. Text propus:</u> <i>a modifica noțiunea de „petent” în „petiționar”</i> <u>Explicația:</u> Art. 46, alin. (6) din Legea nr. 317 din 18.07.2003: În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.	Se acceptă Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Procedura de soluționare a litigiilor, astfel cum reiese din Legea nr. 241/2007, Legea nr. 28/2016 și Legea nr. 36/2016, are specificul său, începând cu termenele de soluționare (în Legea nr. 190/1994 acesta este

		Menționăm că în legislația în vigoare este utilizat termenul de „petiționar”, având același sens, termenul de „petent” nefiind unul juridic.	de 30 zile <i>lucrătoare</i>) și finisând cu procedura de examinare și emitere a deciziilor.
		Recomandarea 6.3. Punctul 5 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Nu există</i> <u>Explicația:</u> Nu este clar ce se are în vedere prin expresia “nu aduc atingere”. În acest context, subliniem faptul că potrivit art. 1 Legea 190/1994, Prezenta lege determină modalitatea de examinare a petițiilor cetățenilor Republicii Moldova, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor (denumite în continuare organe), în scopul asigurării protecției drepturilor și intereselor lor legitime, Iar potrivit art. 1 din Legea 137/2015, Prezenta lege determină statutul mediatorului, formele de organizare a activității de mediator și cerințele pentru înregistrarea organizațiilor de mediere, principiile desfășurării procesului de mediere și efectele acestuia, particularitățile medierii în domeniul specifice, precum și competența autorităților și a instituțiilor statului în domeniul medierii. De asemenea, menționăm că, în conformitate cu art. 4 din Legea 317/2003, La inițierea, elaborarea, avizarea, expertiza, redactarea, emiterea și aplicarea actului normativ se respectă principiile: coerenței, corelației și subordonării actului normativ legii și actului normativ de nivel superior; (...)	<u>Argumentarea:</u> Conform art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 239/2008, ANRCETI are obligația de a examina <i>recomandările</i> părților interesate. Or, <i>recomandarea</i>, conform art. 2 din Legea nr. 239/2008, este orice <i>sugestie, propunere sau opinie</i>, pe marginea proiectelor de decizii elaborate, ceea ce nu regăsim în “întrebare-opinie” a StarNet Solutii pentru pct. 5 din Regulament, aceasta neavând o finalitate de îmbunătățire a textului. <u>În calitate de răspuns:</u> Legea nr. 190/1994 și Legea nr. 137/2015 sunt legi ce reglementează proceduri opționale pentru părți, așa fiind, persoana are la alegere de o iniția orice procedură oferită de cadrul legal al RM, inclusiv în fața instanței de judecată.
		Recomandarea 6.4. Punctul 7 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>înlocuirea cuvântului “ulterioare” cu “separate”</i> <u>Explicația:</u> soluționarea poate fi și concomitentă, într-o procedură separate	<u>Argumentarea:</u> Punctul a fost exclus, a se vedea recomandarea 3.1. a Orange Moldova
		Recomandarea 6.5. Punctul 12 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Nu există</i> <u>Explicația:</u> evitarea pe viitor a unor expresii ambigue precum „termenul și condițiile prevăzute de legislație”.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Potrivit practicii constituționale (HCC nr. 28/2015, p. 63) o normă publicată în Monitor Oficial se prezumă a fi cunoscută, care decurge din principiul general de drept <i>Nemo censetur ignorare legem</i>. În jurisprudența CEDO (Hotărârea din 25 august 1998, pronunțată în Cauza Hertel împotriva Elveției) s-a reținut că previzibilitatea legii nu

			trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute. Certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or, dreptul trebuie să știe să se adapteze schimbărilor de situație. Există multe legi care se servesc, prin forța lucrurilor, de formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare depinde de practică. Așa fiind, o lege care atribuie o putere de apreciere (cum este cazul ANRCETI – autoritate chemată să aplice legea) nu contravine, în principiu, acestei exigențe.
		Recomandarea 6.6. Punctul 14 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Petiționarul care nu este satisfăcut de răspunsul primit (în continuare după text)</i> <u>Explicația:</u> Nu este clară expresia “vătămat de răspunsul primit” și cum poate fi petiționarul fi vătămat de un răspuns	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vede art. 1 alin. (2) din Legea nr. 793/2000
		Recomandarea 6.7. Punctul 15 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>înlocuirea sintagmei “în termenul stabilit de lege” prin sintagma “în termenul prevăzut de art. 25 din prezentul Regulament”</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea de la Recomandarea 5.9. a Arax-Impex
		Recomandarea 6.8. Punctul 17 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>A corecta eroarea de numerotație – pct.1) devine litera a), iar litera a) se exclude.</i> <i>A corecta litera h), din “măsurile întreprinse” în “descrierea măsurilor întreprinse”.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Se acceptă parțial <u>Amendament</u> Având în vedere art. 56 alin. (6) din Legea nr. 317/2003, punctele se divid în subpuncte, care se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Referitor la lit. h) a se vedea argumentarea la Recomandarea 5.10. a Arax-Impex
		Recomandarea 6.9. Punctul 23 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>înlocuirea sintagmei “remediarea actelor invocate ca fiind nelegale” cu sintagma “satisfacerea pretențiilor sale”</i>	Nu se acceptă

		<u>Explicația:</u> Nu există	
		Recomandarea 6.10. Punctele 28 și 34 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>A completa articolele cu fraza „Termenul dat poate fi extins, la cererea persoanei reclamate, pentru o perioadă similară.”</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă
		Recomandarea 6.11. Punctul 31 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>concretizarea sintagmei din art. 31 „termenul prevăzut de lege”, prin trimiterea la actul legislativ, care prevede termenul aplicabil.</i> <u>Explicația:</u> Având în vedere prevederile art. 5	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Potrivit practicii constituționale (HCC nr. 28/2015, p. 63) o normă publicată în Monitor Oficial se prezumă a fi cunoscută, care decurge din principiul general de drept <i>Nemo censetur ignorare legem</i> . În jurisprudența CEDO (Hotărârea din 25 august 1998, pronunțată în Cauza Hertel împotriva Elveției) s-a reținut că previzibilitatea legii nu trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute. Certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or, dreptul trebuie să știe să se adapteze schimbărilor de situație. Există multe legi care se servesc, prin forța lucrurilor, de formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare depinde de practică. Așa fiind, o lege care atribuie o putere de apreciere (cum este cazul ANRCETI – autoritate chemată să aplice legea) nu contravine, în principiu, acestei exigențe.
		Recomandarea 6.12. Secțiunea IV din Regulament <u>Text propus:</u> <i>De exclus</i> <i>inclusiv termenul “mediere” din tot textul proiectului</i> <u>Explicația:</u> Procedura medierii este reglementată de Legea 137/2015, cu privire la mediere, care prevede expres, cine poate avea calitatea de mediator și cum se desfășoară procedura de mediere, astfel, oricare alte prevederi ale actelor normative inferioare, care contravin Legii cu privire la mediere, vor fi nule. Mai mult, ANRCETI își exercită atribuțiile conferite prin Legea 241/2007 și Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea art. 3 alin. (4) din Legea nr. 28/2016 Totuși, având în vedere prevederile Legii nr. 137/2015, ANRCETI se limitează la rolul de „consiliere” a părților fără a implica , convenirea asupra unui acord între părți și semnarea tranzacției de împăcare.

		905 din 28 iulie 2008, iar acestea nu reglementează dreptul ANRCETI de a efectua medierea, ci doar procedura de soluționare a litigiilor. Astfel, considerăm că introducerea Capitolului dat constituie o depășire atribuțiilor ANRCETI.	
		Recomandarea 6.13. Punctul 54 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>Excluderea sau reformularea</i> <u>Explicația:</u> Având în vedere că legislația națională (și nici doctrina națională) nu reglementează excepțiile procesuale (de procedură și de fond) și nici procedura de ridicare a acestora, întru evitarea ambiguităților, sugerăm excluderea noțiunii date.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea, de exemplu, art. 14 sau 211 din Cod de procedură civilă A se vedea de asemenea jurisprudența constituțională a RM și a CSJ a RM Excepțiile de procedură sunt, de pildă, cele din pct. 21 din Regulament, cele de fond sunt în pct. 2 din Regulament.
		Recomandarea 6.14. Punctul 55 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>completarea articolului dat cu următoarea frază „Decizia Agenției este obligatorie pentru părți.”, în conformitate cu art. 14, alin. (5) din Legea 241/2007, care prevede că În cazul în care litigiile dintre furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice nu pot fi soluționate de către aceștia de sine stătător, ele sînt examinate de Agenție în limitele competențelor sale, care, la sesizarea oricăreia dintre părți, va adopta o decizie obligatorie în vederea soluționării litigiului</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Pentru a evita paralelisme Mai mult, obligativitatea deciziilor ANRCETI reiese din lege, respectiv actele departamentale nu pot nici coferi un statut mai superior decât cel care este deja consacrat legislativ și nici al diminua
		Recomandarea 6.15. Punctul 58 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>A concretiza dacă termenele reglementate sunt exprimate în zile lucrătoare sau calendaristice.</i> <u>Explicația:</u> Nu există	Se acceptă <u>Amendament:</u> <i>se optează pentru „lucrătoare”</i> <u>Remarcă:</u> Cu excepția cazurilor în care legea fixează termenul în zile calendaristice
		Recomandarea 6.16. Punctul 60 din Regulament <u>Text propus:</u> <i>excluderea frazei „În calea de atac împotriva deciziei Agenției nu se pot</i>	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> Decizia adoptată în cadrul unui litigiu va fixa, obligatoriu, părțile și

		<i>schimba calitatea părților, cauza sau obiectul litigiului și nici nu se pot formula pretenții noi</i> <u>Explicația:</u> în cazul contestării Deciziei Agenției, obiectul acțiunii va fi altul, și anume anularea actului administrativ, iar nu pretențiile înaintate în petiția adresată anterior Agenției.	calitatea acestora, cauza și obiectul litigiului (pretențiile), respectiv partea nemulțumită nu va putea invoca nici procedura prealabilă în contencios administrativ, nici în instanță altceva. Mai mult decât atât, trebuie de ținut cont că litigiul este generat de acțiunea/inacțiunea persoanei reclamate, în urma examinării căreia ANRCETI adoptă o decizie și nicidecum de ANRCETI, astfel, în cadrul unei acțiuni în justiție reclamantul va urmări impunerea executării obligațiilor de către persoana reclamată (căci ea este furnizor/ titular de drept/ abonat).
		Recomandarea 6.17. Punctul 61 din Regulament <u>Text propus:</u> Excluderea <u>Explicația:</u> suspendarea actului contestat, se dispune de către instanța de judecată, la cererea reclamantului, ca mijloc de asigurare a acțiunii, și nu constituie un drept al Agenției.	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentarea la Recomandarea 5.32 a Arax-Impex
		Recomandarea 6.18. Observație cu caracter general considerăm că este binevenită și utilă descrierea, în Regulament, a procedurii propriu-zise de soluționare a cererilor parvenite, precum este descrisă în actualul Regulament, aprobat prin Hotărârea CA al ANRCETI nr. 54 din 24.09.2013 (Capitolul II). Astfel, întru asigurarea transparenței procedurii de soluționare a litigiilor, sugerăm reglementarea în proiectul de regulament examinat, a fiecărei etape de soluționare a litigiilor	Nu se acceptă <u>Argumentarea:</u> A se vedea argumentările de la Recomandarea 5.4, Recomandarea 5.12 și Recomandarea 5.21 a Arax-Impex